

DEBRECENI KATOLIKUS FIGYELŐ

2012. december 2.

a Szent Anna Főplébánia értesítője

Jaláltoz egy jászolba fektetett, bepólyált gyermeket.

XXII. évfolyam 4. szám

Egy bizonyos kor után vagy események hatására az ember megismeri a temető kaput, amin megilletődve lép át, mert az elmúlásra a csendre figyelmezteti. Ha nincs hit az emberben, akkor elég könnyen kimondja: „csak ennyi az élet”. Ezért érdemes küzdeni, szenvedni, hogy ide jusson? Ámde, ha kaptunk vallásos hitet és megéltük azt, akkor nem a holtig gondolat éltet bennünket, hanem a hazáig, ez pedig a teljességet jelenti. Hogy a teljes és örök életre eljussunk, át kell lépni a hit kapuján. Áldott dolog, ha szeretteink megismertették velünk a hit kapuját, hol nyílik, és mire nyílik.

A nyitott kapu megnyugvást és szabadságot jelent számunkra, azt is, hogy hívnak és várnak, s mireánk is számítanak. Nemcsak a valahová tartozást, hanem a valakihez tartozást is élteti bennünk.

A zárt kapu megakadályozza a bejutást, de ugyanakkor védelmezi is az embert. Az apostolok bezárták az ajtót, mert félték húsvét napján, de az Úr mégis eléjük állt. „Én vagyok, ne féljetelek.” A zárt ajtó elutasítást is jelent, hiszen az öt balga szűz hiába zörgetett: „Uram, Uram nyiss ajtót nekünk.” Ha később érkezünk, kevés a hit és csak az Úrtól várjuk a jót és mi keveset teszünk érte, akkor ezt hallja az ember: „Nem ismerlek titeket.”

A paradicsom kapuja bezáródott az ősszülők engedetlensége miatt és nem érintkezhetett az ember bizalmasan a Mindenható Istennel. A Jóisten azonban ígérte, hogy az Ő Fia tágasra nyitja azt, amit a bűn bezárt. Hatalma van arra, hogy az ég kapuját, de az alvilág kapuját is szabaddá tegye.

Jákob álma kapcsán felismerte Bételben az ég kapuját. „Valóban az Úr van ezen a helyen és én nem tudtam.” Ezt mondta: „Milyen félelmetes az a hely, va-

A kapu

lóban itt van az Isten háza és itt van az ég kapuja.” A felállított emlékkőre olajat öntött és oda járt imádkozni.

A választott nép imájában kéri, hogy Isten szaggassa szét az eget, szálljon

le és segítsen bejutni a kapukon. Jézus személyében és már a keresztségekor megnyílik az ég és Ő lesz a földre szállt ajtó. Jézus mondja a juhok számára: „Én vagyok az ajtó, aki rajtam keresztül megy be, üdvözül, ki bejár és legelőre talál”. Ugyanakkor Jézusnál van az a kulcs, amely az Ország kapuját nyitja és Ő Péterre bízta. Az életet, az üdvösséget a szűk úton és szűk kapun belépve lehet elnyerni, de a belépés feltétele a megtérés és a hit. A keresztény hitet elfogadva, megerősítve és mindennap megélve látjuk az utat, és nem riadunk meg a szűk úttól és bizalommal haladunk a kapu felé, amely feltárul a hitünk-ből fakadó szeretetre. Amikor Szent István első vértanú prédikált a templom udvarán, átszellemült arccal ezt mondta: „Látom a megnyílt eget és az Emberfiát, amint az Isten jobbán áll.”

Fontos feladata az értelmét használó embernek, és ha felelősséget érez jövője iránt, hogy szerezze meg az örök élet kapujának kulcsát. Ne veszítse el azt az ember a földiekre figyelve, hiszen a kárhozat kapujára ez van írva: „Ki itt belépsz, hagyj fel minden reménnyel.” Az örök élet kapujában nemcsak örömmel várnak, hanem, akik belül vannak, segítenek bennünket is a hazatérésben. Imával, oltalommal segítenek, és kéri az Urat, hogy az irgalmasság kapuján át vezessen bennünket is oda, ahonnan nem is vágyódik el sehová az ember, mert övé lesz az élet világossága. Ámen

Orosz Lőrinc prépost-plébános

Hamvas Bélától a Szent Annáig

BESZÉLGETÉS DR. BÓDIS ZOLTÁNNAL, A SZENT JÓZSEF GIMNÁZIUM,
SZAKKÖZÉPISKOLA ÉS KOLLÉGIUM IGAZGATÓJÁVAL

Szeptember elsejétől új igazgatója van a Szent József Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégiumnak, dr. Bódis Zoltán személyében. Az új vezetőt kollégái már ismerhették, hiszen éveken keresztül igazgatóhelyettesként dolgozott. Olvasóink számára ezúton mutatjuk be.

– A Dunántúlról az egyetemi tanulmányok szele fújta a poros Debrecenbe. Magyar-német szakon diplomázott, aztán 3 év PhD ösztöndíj, majd 1997-ben doktori disszertáció, amelyet Hamvas Béláról írt. Hamvas Béla több szempontból is meghatározója életének.

– Mindenképpen. Annak idején Hamvas Béla tiltott szerző volt. Nekem tizenkilenc éves koromban került a kezembe a *Scientia sacra*. Ilyen jellegű művet addig nem is olvastam. Ahogy visszaemlékszem, körülbelül egy évig, éjjel-nappal azt tanulmányoztam, akkor voltam első éves egyetemista. Utána megpróbáltam Hamvas Béla többi művét is megszerezni, ami akkoriban nem is volt egyszerű, hisz ez a rendszerváltás tájékán volt. Arra büszke is vagyok egy kicsit, hogy a doktori disszertációm után a vezető tanárom felvette Hamvas egyik művét a kötelező olvasmányok listájára.

– Nem olyan családban nőtt föl, ahol a vallást a minden napokban gyakorolták. Hogyan hatott Hamvas Béla a vallásos gondolkodására?

– Az érdeklődés bennem volt, s még a TIT József Attila szabadegyetemére jártam előadásokat hallgatni, mert magyar szakos akartam lenni. Itt tartott előadásokat Reisinger János is, a Bibliáról. Ott egy éven át alapos és sokrétű ismeretet szereztem, még gimnazistaként. Erre épült aztán a *Scientia sacra* hatása. Bár akkor ezt nem így éltem meg, de tulajdonképpen akkor fordultam a vallás felé. Azt kell még tudni, hogy volt egy nagyon kedves osztálytársam, aki egyszer mondta, hogy most egy nagyon titkos dolgot fog elárulni. Megijedtem egy pillanatra, hogy vajon mi lesz az? Aztán elárulta, hogy ő templomba szokott járni. Pedig ő volt az osztály KISZ-titkára. Ez akkor nagyon meglepett, s gondolkodóba ejtett. Természetesen a nagyszüleimhez látogatva eljutottunk a templomba is, de ők távol laktak tőlünk, tehát ez ritka alkalom volt.

– Emlékszik arra, hogy saját elhatározásából mikor és hol ment templomba először?

– Amikor én döntöttem úgy, hogy menni kell, az német földön volt, az egykori NDK-ban. Akkor már Magyarországon megkezdődött a rendszerváltás, de kint még stabilan állt a szocializmus. Volt egy pap, aki beszélgető köröket szervezett, és kíváncsi lettem rá, akkor ott nála szólalt meg a mindennapok igazsága, ő hívott minket szentmisére, így fordult elő, hogy az első tudatosan vállalt miséket német nyelven hallgattam. Persze ez a fajta kíváncsiság egy dolog. Családunk tragikus veszteségeket élt át hosszú évekig. Egy ilyen alkalommal, mindentől elhagyatva, épp a kórházból jövet itt a Szent Anna környékén voltam, amikor úgy éreztem, hogy be kell jönni a templomba. A templom üres volt, de valaki az orgonán játszott, s mindent betöltöttek a hangok – valami megérintett akkor.

– Hogyan került az egyetemről a Szent József Gimnáziumba?

– Az egyetemi csoporttársaim között voltak néhányan, akik a Svetitsben gyakoroltak. Amikor meséltek a tapasztalataikról, azt gondoltam, hogy itt el tudnám képzelni magam. Ez a Bokros-csomag idején volt, amikor az egyetemen azt mondták, hogy mindenki keressen valamilyen helyet, mert nem lehet tudni, mit hoz a jövő. Akkor több helyre beadtam a jelentkezésemet, köztük a Svetitsbe is. Itt volt akkor Erzsébet nővér, Katalin nővér toborzott egy új csapatot, volt próbatanítás is. Akkor indult a Szent József is, kezdetben hárman voltunk alapítványok, aztán fokozatosan bővült. Kezdetben tehát főként a Svetitsben tanítottam, mellette kevesebb óraszámban a Szent Józsefben.

– Irodalmárként Hamvas Béla mellett mese- és mítosz-kutatással, cigány népmesékkal is foglalkozik. Hogyan alakult ki ez az érdeklődési kör?

– Bálint Péter, neves debreceni író lehetőséget kapott arra, hogy a hajdúböszörményi főiskolán egy olyan tanszéket alakítson ki, amelynek az oktatás mellett a mese- és a gyermekirodalom kutatása a fő profilja. Ő invitált engem, mint aki e témákkal is

foglalkozik, ráadásul nyelvismerete is van, PhD-je is. Végül ez a munkakapcsolat úgy alakult, hogy most már tizedik éve együtt dolgozunk. Volt, hogy óraadóként, volt, hogy egy időben teljes állásúként is oktattam a főiskolán. Az, hogy jelenleg is részt vehetek ebben a munkában, számomra nagy ajándék.

– Azt hallottam, hogy az igazgatóválasztás előtt a pedagóguskollégák egy jelentős része nagyon feszült, nagyon ideges volt. Amikor pedig megválasztották önt igazgatónak, érzékelhetően lenyugodott a társaság.

– Azt látom, hogy magyar földön minden közösség túlzottan belterjes, akár irodalmi, akár képzőművészeti, zenei alkotó körökről, de akár valláshoz kapcsolódó emberek köréről van szó. A Szent József sorsát, létét meghatározta és meghatározza az, ha féligazságok, vagy „kívülről” rosszul értelmezett helyzetekről szóló „értésülések” terjednek, ez pedig nagyon sokszor az iskola jó hírét, hírnevét veszélyeztette. És természetesen minden változás fölpezsdíti a kedélyeket, egy igazgatóválasztás is. Elképesztő ötletek és pletykák keringtek, hogy mi, hogyan fog történni, és ez sok feszültséget okozott.

– Gimnáziumi igazgatóként mi a legfőbb pedagógiai elve?

– Négy gyermekem van, így belülről is ismerem ennek a korosztálynak a problémáit. Nagyon jól emlékszem a kamaszkoromra, fel tudom idézni, hogy

mi történt velem bizonyos időszakokban. A pedagógus ebben a válságos időszakban segítőként lehet jelen. Szókratész mondta, hogy a jó filozófus nem adja át tanítványának az igazságot, hanem úgy vezeti a beszélgetést, hogy a másik maga jöjjön rá az igazságra. Ezt persze nehéz megvalósítani. Én akkor érzem jól magam tanárként, amikor úgy érzem, hogy segíték, hogy helyes irányba tudom terelni a gyerekeket.

– Lakóhelye szerint a Szent Család templomi közösséghez tartozik, de biztos vagyok benne, hogy a Szent Anna Székesegyház közössége, kisugárzása is jelent valamit.

– Mindenképpen. Amikor a Szent József Gimnázium indult, akkor még kollégiumi feladatokat is elláttam. Reggel hat órakor a harangzúgásra ébredni, annak mindenképpen van valamiféle szentséges hatása. A Szent Annát azért szeretem nagyon, mert az első időkben minden vasárnap kötelező iskolai szentmise volt, s ha törött, ha szakadt, benn csücsültünk a kis székeken az oltár körül, ez volt az én mise-iskolám: mindent átélhettem úgy, mintha a gyerekkoromban elmaradtakat pótolnám. Ez kitörölhetetlen emlék, az első három évem az első osztályommal így telt. Így lettem mise-érett „felnőtt”. Megmondom őszintén, ha templomra gondolok, mindig a Szent Anna az első.

Barna Attila

A hit fénye

Isten látta, hogy a világosság jó. Isten elválasztotta a világosságot a sötétségtől. (Teremtés 1.4)

Közeleg az év legrövidebb napja, a téli napforduló. December 23-án a Nap mindössze 8 óra 14 percig látható. December 24-én megszületik a világosság. Ez a kicsi fény minden nappal 4 perccel tovább tart, lassan növekszik.

„Mert gyermek születik, fiú adatik nekünk, s az ő válóra kerül az uralom. Így fogják hívni: Csodálatos Tanácsadó, Erős Isten, Örök Atya, Béke Fejedelme. Messzire kiterjed majd uralma, és a békének nem lesz vége Dávid trónján és királyságában, amelyet megerősít és megszilárdít a jog és az igazság által. Mostantól mindörökké ezt teszi a Seregek Urának féltő szeretete.” (Izajás 9, 5-6)

Közeleg az ünnep, amikor ez a kicsi fény megszületik a szívünkben, és újra eltölt minket azzal a sugárzó örömmel, melyet fátylaként magunkkal viszünk az év folyamán mindenhol. A gyermekeink közé, a szüleinkhez, testvéreinkhez, de a munkahelyünkre is (ha még van), a piacra, az utcára, a villamosra.

Sok, nagyon sok támadás éri ezt a kis mécses, mert „a világosságot a sötétség nem fogadta be” (János 1, 5).

Illés negyven napig ment éjjel és nappal annak a kenyérnek az erejéből, amit az angyaltól kapott, míg elért a Hórebbe. Mi sokszor még egy hétig is alig bírjuk erővel, míg újra találkozhatunk Jézussal, az égből alászállott kenyérrel, hogy legyen erőnk továbbmenni.

Ha a mindennapokban kísértések környékeznek, vagy támadások érnek, igyekezzünk mindenkor Krisztust tartani szem előtt, a Megfeszítettet: „Mert ha a zöldellő fával így tesznek, mi lesz a sorsa a kiszáradt fának?” (Lukács 28, 31) Kijózanítóan fogalmazott Barsi Balázs atya: „Barátom, ha téged még nem néztek bolondnak a hited miatt, akkor nem vagy keresztény!”... mert a világosságot a sötétség nem fogadta be. Ez így van megírva.

„Zúgolódás és huzavona nélkül tegyetek meg mindent, hogy kifogástalanok és tiszták legyetek, Istennek ártatlan gyermekei a gonosz és romlott nemzedékben, amelyben úgy kell ragyognotok, mint a csillagoknak a mindenségben.” (Filippi 2, 14-15)

„Ti vagytok a világ világossága. A hegyen épült várost nem lehet elrejtetni. S ha világot gyűjtanánek, nem rejtik a véka alá, hanem a tartóra teszik, hogy mindenkinek világítson a házban. Ugyanígy a ti világosságotok is világítson az embereknek, hogy jótetteiteket látva dicsőségek menyeyi Atyátokat!” (Máté 5, 14-16)

Néhány éve, Karácsony előtt meglátogattuk nagymamámékat. Ők egy kis faluban laktak, Tarhoson. Nagymamám azóta már nincs közöttünk, akkor már nem tudott járni. A hidegben az egész család összegyűlt a konyhában. Még unokatestvéremék is ott voltak Budapestről. A melegben a családról beszélgettünk, régi, gyerekkori történetekről, megboldogult nagyapám vicces eseteiről. Közben törögtük a diót. A kis konyha vékony ajtajának üvegére vastag pára ült. A kályhában recsegett a dió héja. Akkor mindannyiunk szívében a szeretet lángja égett. Ó Istenem, bár lehetne minden nap Karácsony!

„Ahol ugyanis ketten vagy hárman összegyűlnek a nevemben, ott vagyok közöttük.” (Máté 18, 20)

Istenem, segíts meg minket, szívünk hadd lehetne mindig méltó rejtek, illatos, puha szénával meggráskott jászol, hogy kiszolgáltatottságában menedéke lehessen a bennünk megszületett Jézus Krisztusnak!

Rakonczás Nándor

Debreceni Katolikus Figyelő • A DEBRECENI SZENT ANNA FŐPLÉBÁNIA ÉRTESÍTŐJE • Megjelenik évente négyszer.

Impresszum

Felelős kiadó: Orosz Lőrinc

Szerkesztőség: Szent Anna Főplébánia
4024 Debrecen, Szent Anna u. 21.

Telefon: (06-52) 536-652

E-mail: szentannapl@gmail.com

Főszerkesztő: Záborszky László

E-mail: akolitus@freemail.hu;

Munkatársak: Barna Attila, Bérces Mária Klára,
Gáti Magdolna

Tördelés: Győri Attila

Fotók: Barna Attila,
Bérces Mária Klára,
Győri Sarolta

Nyomdai munkák: Kentaur Nyomda

Igazgató: Hajdú Károly

Rövid az idő és sok a tennivaló

BESZÉLGETÉS KÖBLI TAMÁS ATYÁVAL, A SZENT JÓZSEF GIMNÁZIUM,
SZAKKÖZÉPISKOLA ÉS KOLLÉGIUM LELKI VEZETŐJÉVEL

– 2012. január 15-től Bosák Nándor Püspök atya megbízásából a szentjózsefes diákok lelki vezetője lettél. A Szent László Plébánia irányítása mellett magas óraszámok, állandó elfoglaltság a gyerekek között, kollégiumi imaórák, esti beszélgetések, osztálymisék, osztály-lelki gyakorlatok... Hogyan éled ezt meg Tamás atya?

– Mozgalmas az életem, de mindez állandóan okos egyensúlyra kényszerít, hogy a hittan órák az iskolai programok meg a plébániai élet közt egyformán jelen lehessenek. Abból indulok ki, hogy amíg fiatal az ember, addig sokat elbír. Az alapítváltásom is az Szent Pál apostol nyomán, hogy rövid az idő és sok a tennivaló. Nem élem meg ezt teherként. Szerintem jó dolog az, hogyha papként elfárad az ember, ha abba fárad el, ami a hivatása. De a fáradtságot a sok öröm is feledteti: amikor az ember látja a munkájának az eredményét, az nagyon felüdítő.

– Szerinted milyen egy jó lelki vezető? Melyek azok az értékek, amelyeket fontosnak gondolsz?

– Elsőként azt mondanám, hogy a lelki vezető maga is engedi magát vezetettetni az Úristen által. Ez az első. A másik nyilván az, hogy az evangéliumot hitelesen közvetítse. A hittan nemcsak tantárgy,

hanem túl is mutat azon. Erre erősítenek a többi személyes találkozásaim a gyerekekkel, amikor a diákok felkeresnek, hitbéli, gyónásbeli kérdéseikkel, gondjaikkal.

– A tanórákon kívül mennyi időt töltesz el velük?

– Tanórán kívüli beszélgetéseink is vannak. Csak kérem, hogy előtte személyesen egyeztessünk. Ha aznap akar velem beszélni például, akkor a szünetben szóljon. A kollégiumban csütörtök estéknél van erre lehetőség. De a plébánián is fogadok tanulókat. Ott a munkánknak a csúcspontja mindig az adventi és a nagyböjti lelkigyakorlatokon mutatkozik meg, mikor csak egy osztály van jelen. Együtt vagyunk például 48 órát, amelyet közös imádsággal és elmélkedéssel töltünk. Ott lehetőségünk van többet, mélyebben beszélgetni. Ez maradandó élmény szokott lenni. Ilyenkor különböző helyszínekre megyünk.

– Vannak-e céljaid az iskola diákjaival? Hogyan formálsz a lelki életüket?

– Hiszem és vallom, hogy az iskolánkban óriási potenciál van, óriási erő lakik a fiatalokban. A célom az, hogy ezeket az erőket mozgósítsuk. Ne csak érettségit szerezzenek, hanem vigyenek el magukkal értékeket, olyat, ami érték lesz 10 év múlva is és 35 év múlva is: a munkahelyen, az egyetemen vagy például később családapaként. A célom az, hogy a most még diák ezekre az évekre, mint komoly gyökerekre tekintsen vissza.

– Mi áll hozzád közelebb a plébánia vagy az iskola?

– Nehéz megfogalmazni. Mindkettő közel áll és mindkettő más. De a mi rendünktől egyik környezet sem idegen. Hiszen ezeken az alkalmakon valósul meg az Igehirdetés és a tanítás.

– Köszönjük Tamás atya a beszélgetést. Isten kegyelmét, a Szentlélek erejét kérjük további papi szolgálatára, és kívánjuk, hogy még sok-sok esztendő töltsön el velünk a Szent Józsefben!

Gáti Magdolna

A lelkem csak az Úrnál csendesül el, az Úrnál béke vár!

EZ ÉV SZEPTEMBERÉTŐL AZ EGRI HITTUDOMÁNYI FŐISKOLÁN KEZDI MEG TANULMÁNYAIT NÉMETH ISTVÁN.

– *Kérlek, mutatkozz be!*

– Németh Istvánnak hívnak 1993. szeptember 14-én, Szent Kereszt Felmagasztalásának ünnepén születtem Debrecenben. Édesanyám tanár a Svetits Gimnáziumban és hitoktató, édesapám is tanár, Ő a Péchy Mihály Építőipari Szakközépiskolában dolgozik és emellett akolitus a Szent Család Plébánián. Két kisebb testvérem van, Péter 4. osztályos, Lilla 2. osztályos, mindketten a Svetitsben tanulnak. Tanulmányaimat 1996–2006. között a Svetitsben folytattam az óvodától az általános iskola hatodik osztályáig, majd 2006–2012. között a Fazekas Mihály Gimnázium matematika tagozatán tanultam, ahol kiváló eredménnyel érettségiztem. Az itt eltöltött idő alatt is sokat kaptam, tanulhattam, értékes embereket ismerhettem meg. Hobbijaim közé tartozik az utazás, már szinte egész Európát bejártam. Szeretek nyelveket tanulni és orgonán játszani.

– *Mikor érezted először a hívó szót?*

– Belenőttem a vallásos életbe, kisgyermekkorom óta rendszeresen részt vettem a szentmiséken. A családban fontos a hit és a vallásgyakorlás. Igazából először 4 éves koromban fogalmaztam meg, hogy pap szeretnék lenni, mert nagyon szerettem vonatjal játszani és Fodor András atya játszott velem, ami nagyon megtetszett nekem és azt mondtam, hogy én pap szeretnék lenni. Folyamatosan érlelődött, fejlődött bennem a hívás Isten részéről. Nem volt egy meghatározó pontja a megtérésemnek, hanem a mindennapi megerősítések vezettek előre. Óvodáskoromban sokat játszottam azt, hogy misézek anyáékna, ebből kinőttem és mélyebb lett a hitem. Első osztályos koromban vettem magamhoz először az Eucharisziát. Ez külön engedéllyel volt lehetséges. Első ministrálásom egy májusi litánián történt, ami után elsírtam magam és azt mondtam, hogy én nem fogok szentmisén ministrálni, mert nagyon sokat kellett térdepelni; ekkor 6 éves voltam. Szentmisén először 2000 nyarán ministráltam Padovában és azóta is folyamatosan az oltár körül szolgállok. A középiskolás évek – bár állami iskolába jártam – mélyebre vittek az elhatározásomban. Több társam-

mal itt alakult ki a barátságunk. 2010 nyarán eljuttam Taizébe, és a közös ima, a csend, valamint az egész légkör magával ragadott. Fontos számomra a katolikus közösségbe tartozás, ezt a közösséget a Szent Anna Plébánián Csordás Gábor atya által vezetett „Guten Morgen” hittanccsoportban találtam meg. Értékes emberekkel találkoztam, akik tanácsaikkal, barátságukkal sokat segítettek és segítenek mind a mai napig.

– *Volt-e olyan pap vagy világi személy, aki mély benyomást tett rád papi tanúságtételével, életpéldájával?*

– Életemben több személy is volt, akik személyükkel segítettek, mintát adtak, hogy milyen emberként lehet élni a mai világban. Elsősorban szüleim életmódja, vallásos élete és hite példa számomra mind a mai napig. A nagyszülők életvitele is mindkét részről vonzó példa. Nagypapám 70-en túl is naponta imádkozza a Rózsafüzért és szellemi frissesége, vallásos életvitele példaértékű. Az atyák közül is többen meghatározóak. Már gyermekkoromtól Fodor András atya nagy hatással volt rám. Orosz

Lőrinc atya szavai és életpéldája is meghatározó számomra. A többi atya is, akikkel találkoztam eddigi életem folyamán, beletett valami értékeset a tarisznyámba. Mindenkitől kaptam valami útravalót, támogatást. Az iskolanővérek is példaként állnak előttük, hiszen velük együtt és általuk is növekedtem 10 évig. Mai napig tartom velük a kapcsolatot. A taizéi testvéreknél tett többszöri látogatásom alkalmából többekkel személyes kapcsolat alakult ki, amik most is meghatározóak.

– Milyen érzésekkel indulsz a szemináriumba?

– Vegyes érzésekkel indulok. Egyrészt várom a lelki fejlődés, a teológiai elmélyülés miatt. Az együttélés szépségeinek, nehézségeinek megtapasztalása is fog erősíteni, formálni. Mindemellett forduló-pont lesz az életemben a beköltözés, mert még nem voltam távol szüleimtől, nem voltam még kollégista. Kíváncsiság van bennem egy kis félelemmel, hogy milyen lesz a hely, a társaság, de ezek nemsokára kiderülnek.

– *Hogyan lehet Krisztus megjelenítője egy pap az emberek között? Számodra milyen tulajdonságai vannak a „jó” papnak?*

– Sokat gondolkoztam már azon, hogy milyen a jó pap, mit kell tennie. Számomra a jó pap több dimenzióban mozog, sokoldalú, érdeklődik a világ dolgai iránt. Nagyon fontos a személyes istenkapcsolat, mindennapi párbeszéd a Teremtővel. Saját magával jó viszonyban legyen, lássa tisztán saját képességeit és határait. A papnak egyik legfőbb feladata, hogy az örömhírt vigye az emberek közé és az emberekkel is jó kapcsolata alakuljon ki. A pap pásztor, vezető, olyan ember, aki többek példaképe. Lényeges, hogy segítse a rábízottakat, lelki társa is legyen az embereknek. Ezek mellett fontos tulajdonsága a megbízhatóság és a megértés képessége. Legyen képes összefogni a közösséget, ne csak meghallgasson, hanem tegyen is a közösségért. Tudjon áldozatot vállalni a rábízottakért.

– Milyen pap szeretnél lenni?

– A fentebb említetteket szeretném megvalósítani. Nagyon szeretnék tanítani is. Szívesen foglalkoznék külföldiekkel. Szeretném minél több embernek átadni az Örömhírt, közelebb vinni az embereket Krisztushoz.

– *Van-e valamilyen Szentírási szakasz vagy dal, ami most kísért téged?*

– A taizéi lelkület nagyon közel áll hozzám. A taizéi énekek megragadnak, amelyekről tudni kell, hogy egy-egy szakaszt, szentírási részt ragadnak meg és azt ismételve éneklük. Ez az ismétlés mélyít el. Nekem is van több szentírási rész, ami megfogott és többször támaszom. Mely minden nap áthatja a lelkemet az a „*A lelkem csak az Úrnál csendesül el, az Úrnál béke vár!*” Van egy másik is, amit szeretek és meghatározó az pedig: „*Mindent tudsz te Uram, azt is tudod, hogy szeretlek!*”

– *Közeledik a Hit éve. Mit jelent számodra a hit?*

– A gimnáziumban két évig tanultunk filozófiát. Ezek az órák többször előkerült a vallás és a hit kérdése. Az osztályban nem sok vallásos ember volt, ezért „miért?” kérdéseikkel bombáztak társaim. A hitet nehéz megfogalmazni. A matematika órákon is többször elkalandoztak a gondolataim az analízis tanulása közben, hogy azok a tételek mennyire igazak a hitre is. Fizikai módszerekkel nem lehet szemléltetni, kézzel foghatóvá tenni Isten létét, viszont a matematikában a legalapvetőbb fogalmak (pont, szám) nincsenek bebizonyítva, de elfogadjuk létezésüket, így van ez a hittel is. A matematikában több pont alkot egy egyenest, amit már tudunk definiálni és bizonyítani. Lennie kell több pontnak, gondolatnak mindenki életében mikor felfedezi Isten létét és tudatosítja, hogy „*Igen, Uram Te létezel!*” Említettem itt a konvergenciát is, mely szerint minden sorozat tart valahova. Mi is konvergálunk, „tartunk” Istenhez földi életünk során, de szemtől-szembe sohasem láthatjuk meg őt itt a Földön. Nekünk is vannak társaink, akik ugyanoda tartanak ahová mi, és visznek magukkal minket is. Együtt kell a hitet felfedezni!

– *Köszönöm szépen a beszélgetést!*

Kísérje imádságunk Pistit az évek alatt, hogy Ő is hűséges munkás lehessen a jövőben az Úr szőlőjében!

Németh Istvánnal beszélgetett: Lajmán Gréta

LAPZÁRTAI!

Következő számunk 2013. február 13-án, Hamvazószerdán jelenik meg. Kérjük, hogy a megjelentetni kívánt cikkeket 2013. január 20-ig küldjék el az impresszumban megadott e-mail címek egyikére, vagy személyesen adják le a plébánián. A mellékelt képeket mindig külön fájlban kérjük, nem a szövegbe beágyazva!

Köszönettel: a szerkesztőség

A Székesfehérvári Egyházmegyében jártunk

2012. SZEPTEMBER 11.

A nyári kirándulás után szeptemberben a Zsámbéki-medence négy történelmi nevezetességű helyére jutottunk el Lőrinc atya jóvoltából: Zsámbékra, Tatára, Majkra és Móra.

A hajdani híres kereskedelmi út (Esztergom és a volt királyi székváros: Székesfehérvár) mentén fekvő **Zsámbékon** elsőként az „Öregtemplom” romjainban is impozáns maradványait néztük meg. A „Romtemplomnak” is nevezett istenháza fénykorát premontrei templomként élte meg. A premontreiek III. Béla (uralkodott 1172–1196) idején kerültek hazánkba, mivel a király második felesége, Capet Margit, VII. Lajos francia király leánya volt, s Béla a vele érkező francia lovagok egyikének ajándékozta Zsámbékot és vidékét. Ez a lovag premontrei szerzeteseket hívott az általa építtetett templom és hívei szolgálatára.

Érdeemes szólnunk arról, hogy kik is a premontreiek, akik több szentet és boldogot adtak az Egyháznak? Ezt a szerzetesrendet a német Szent Norbert (? 1080–1134) alapította. Mikor a francia területen lévő Laonba került, úgy érezte, hogy álma színhelyére jutott. Ezt szó szerint kell értenünk, tudniillik egyszer egy csodálatos vidékről álmódott, és Laonban éppen ezt vélte megtalálni. Néhány társával megtelepedett itt, és Szent Ágoston regulája szerint kezdtek élni. (Latinul *pratum monstratum*, franciásan *premontré* azaz „megmutatott kis rét” Innen a nevük.) Hirdették és gyakorolták a komoly lelki életet, s ezt adták tovább környezetüknek. Ezért is telepedtek forgalmas városi útvonalak mellé. Magyarországon már az alapító idejében megjelentek. (Szent Norbert – egyes kutatók szerint – rokoni kapcsolatban állott Árpád-házi királyainkkal.)

De térjünk vissza az „Öregtemplomra”. Épülete

megszenvedte a tatár és török dúlást, majd egy földrengés után teljesen romos állapotba jutott. A helyi lakosok széthordták az anyagát. Nemcsak a templom, de az egész vidék lakossága szinte teljesen kipusztult. A Zichy grófok az elnéptelenedett vidékre svábokat telepítettek be. Az új lakosok már nem találták érdemesnek a romokat felújítani, hanem új hajlékot emeltek Istennek.

Ez a mai *plébániatemplom*, (1749–1754) amit szintén Keresztelő Szent János nevére szenteltek fel. Stílusa barokk stílus. Falai 1936-ig meszelt fehéren állottak, mígnem ekkor Lohr Ferenc elkészítette falfestményeit. Egyik baloldali oltára Szent Norbert-oltár, amely a szentet ábrázoló oltárképével együtt a II. világháborúban nagyon megrongálódott. Az oltárt még helyre lehetett hozni, de oltárképet újat kapott: Vaszary János festményét.

Ezt már Johanna, premontrei nővértől tudtuk meg, aki rendházukat is bemutatta. A nővérek, akik ma hatan élnek Zsámbékon, szakiskolát tartanak fenn, amelyben világi társaikkal együtt többféle szakmát oktatnak. A plébániatemplomban Lőrinc atya Ádám diakónus koncelebrálásával szentmisét mutatott be. Szentbeszédének üzenete az volt, hogy a dolgok lelkierőnkön múlnak. A hitet azért kaptuk, hogy továbbítsuk másoknak is.

Zsámbékon megnéztük a Borus Ferenc alapította *Lámpamúzeumot* is, ahol a mécsesektől az istállólámpákon és az egyszerű falusi lámpákon át a Zsolnay majolikásokig vagy a meissenai porcelán lámpáig mindenféle világítóeszközt megtalálhatunk.

Megtekintettük a *Kőtár* mintegy 300 darabos értékes gyűjteményét is. Némely szép darabnak csak Alsó-Ausztriában illetve a budavári Nagyasszonyunk-templomban láthatni párját – tudtuk meg a tájékoztatóból.

Tata volt következő állomásunk. A város múltja a messzi évszázadokba nyúlik vissza. A római korban a birodalom északi limesét (határszakaszát) jelentette Tata és környéke. Laktak vagy megszálltak itt királyok, pl. Zsigmond, II. Ulászló, (aki országgyűlést hívott össze Tatára 1510-ben); zajlottak benne más emlékezetes történelmi események, pl. I. Ferenc a tatai Esterházy kastélyban írta alá a Napóleonnal szemben elvesztett csatáját lezáró Bécsi (Schönbrunni) békét 1809-ben. 1921-ben két napig menedéke volt a kastély Boldog IV. Károlynak és feleségének, Tihanyba szállításuk előtt. Sokat tudna mesélni ezekről az időkről az Öreg-vár, amely a *Tatai Múzeumnak* is helyet ad.

A múzeum Kuny Domokos kerámiaművész (1754–1822) nevét viseli. Ismeretes azonban, hogy az idén éppen 100 éves intézmény alapítója Dornyay Béla, egykori piarista tanár volt. (A kegyes tanítórendet gróf Esterházy Miklós telepítette le Tatán 1765-ben, mikor rendházat építtetett számukra.) A mai múzeumról elmondhatjuk, hogy a magyar kultúra egyik fellegvára. Nemcsak gazdag tárgyi gyűjteménye, sokszínű, jól elrendezett részlegei (osztályai) révén, de mert teret nyit – akár a rendezés helyszínéeként, akár csupán hirdetés formájában – számos kulturális eseménynek. Ottlétünkör például az 50 éves Egri Kórus kiállítási anyagával találkoztunk. De a múzeum vezetésének gondja van például az ifjúság nevelésére is. Ezért rendeztek többfordulós helytörténeti vetélkedőt a számukra. Az általunk látott értékes anyagból kiemelném a római kori emlékeket. Ennek egyik darabja Fortuna kis szobra. A forgandó szerencse istenasszonyának

egyik kezében patera (kis lapos áldozati csésze), a másikban bőségszaru (ami jelezte, hogy ő osztja a gazdagságot). A képzőművészeti osztályon kiváló festményekben és különböző tárgyakban gyönyörködhattunk. Az Esterházy család portréi mellett feltűnt például Mária Terézia gyászruhás alakja, mellette a Szent István-rend keresztjével. Névadójukhoz méltóan a fajansz és porcelán tárgyak is szép számmal megjelennek a múzeumban. Kiemelném a József nádor tatai látogatására készült két tárgyat, melyeknek egyike tabernákulumszerű, bíbor festésű, tájképekkel díszített, másikuk országcímeres, fűzérdísszel ékesen tárja a néző elé a nádor portréját és sorolja fel méltóságait.

Szívesen időztünk volna hosszabban a múzeumban, de sürgetett az idő. Megnéztük még a Fellner Jakab építész nevéhez (is) fűződő *plébániatemplomot* (1751–1765), amelynek klasszicizáló barokk stílusú építészeti megoldásaihoz jól illik a copf stílusú berendezés. Igen értékes vörös márvány szószéke és a majki kolostorból ide került sekrestyeszekerénye.

Majk. A térképen a Vértes nyugati lábánál Oroszlányt keressük, ha rá akarunk bukkanni a remeteségre, mert innen esik alig egy kilométernyire a *Kamalduli Remeteség* egyedülálló barokk épület-együttese. (Tervezője ugyanaz a F. A. Pilgram, bécsi építész, aki a váci székesegyházat és kanonoki háza- it tervezte.)

A fehér kámzsás, széles skapulárét viselő, hosszú szakállú szerzetesek rendjét Szent Romuald alapította a X. század végén Olaszországban. Jelszavuk: ima és munka (mint a bencéseknek, akikből „kinöttek”), de a bencéseknél még szigorúbb szabályaik vannak, például a némasági fogadalom. (Egy évben kétszer beszélhetnek, karácsonykor és húsvétkor – magyarázta idegenvezetőnk.) Ezért éltek külön cellákban. „*Elkülönülés, elkülönülés, elkülönülés a világtól, de ez hasznos a csendnek, amelyben az ember Istent*

hallgatja” – olvashattuk Majkon a múzeummá alakított cella folyosóján. A kamalduliak Magyarországra kerülése Ausztrián keresztül történt. Majki letelepedésük, elsősorban galántai Esterházy József bőkezű adományainak köszönhető. (1730-as évek táján). A 17 cella szabályos egymásutánban van elhelyezve, együttesen téglalap alakot formázva. Az egyes cellákat az építető család címere díszíti, és egy-egy szentnek van ajánlva. (A 6. cella a múzeum.) Középen templom állt, s két kápolna is tartozott az

együtteshez. A templomból ma már csak a torony létezik. A remeteség sorsa az évszázadok során igen viszontagságos volt. Istennek hála ma már legalább múzeumként és szálláshelyül szolgálhat. Szálláshelyül zarándokoknak és egyszerű turistáknak egyaránt. A majki Kamalduli Remeteség állomása a Mária Útnak és a Gyöngyök Útjának.

Majk után **Móron** már csak egy rövid pihenőre és az „ezerjófű” bor megkóstolására futotta időnk.

Bércecs Mária Klára

KÖNYVAJÁNLÓ

Ki tudod inni a kelyhet?

Henri J. M. Nouwen: *Ki tudod inni a kelyhet?* címmel az Ursus Libris könyvkiadónál jelent meg a népszerű lelki író utolsó műve. Az író 1996-ban halt meg.

A kehely a miséknél az átváltoztatásra kerülő bor befogadására szolgáló talpas ivóedény. Három részre tagolódik az ivócsésze: talp, szár és a kupa, amely a 811-es tiburi zsinatig a legkülönbözőbb anyagból (fából, üvegből, fémből) készült. Eddig a kupát legalább aranyból vagy belülről aranyozott ezüstből, illetve ónból kellett készíteni.

„Ki tudjátok inni, azt a kelyhet, amelyet majd én kiiszom?” Ezt a kérdést Jézus teszi fel Jakab és János apostolnak, mivel ők kérték országában az első helyet. Itt az élet kelyhének kiürítésére utal Jézus, ami a szenvedés kelyhét is jelenti. Fontos döntenünk: „Ne csak éljük az életet”, hanem mindig keresni, látni kell a célt, s azt, hogy kik vagyunk, hová tartunk. A döntést mindig nekünk kell meghozni, nekünk kell emelni, tartani és az utolsó cseppig kiinni a kelyhet. Jézus kelyhében minden bűn, szenvedés benne volt, hiszen elment a végsőig, amikor ezt mondta: „Istenem, Istenem, miért hagytál el engem.” A getszemáni kertben a Fiú könnyek között kérte: „Atyám, ha lehetséges múljék el ez a kehely, de ne úgy legyen, ahogy én akarom, hanem ahogy te”. Jézus erőt kapott: „Megjelent neki az égből egy angyal és megerősítette.” A bánat, a szenvedés kelyhe azonban az öröm és élet kelyhe is. Azért tudjuk kiinni a bánat kelyhét, mert az élet és öröm kelyhe is. Jézus keresztje a győzelem keresztje is. Jézus szava: „én meg, ha majd fölmagasztalnak a földről, mindenkit magamhoz vonzok.”

Jézus kelyhe, keresztje a megváltás és gyógyítás jelképe. Jakab és János ott még ösztönösen mond-

ták az „igent”. Jézus szava Péterhez „Ne ürítsem ki a kelyhet, amelyet az Atya nekem adott.” (Jn 18, 11) Jézus miután megerősítést nyert, hatalmas méltósággal állt ellenségei előtt.

Mi emberek hajlamosak vagyunk elfelejteni az igazságot. Akkor tudjuk kiinni a szenvedés kelyhét, az élet kelyhét, ha ráébredünk arra, hogy nemcsak a szomorúság kelyhe, hanem az örömé is. A kehely felemelése azt jelenti, hogy megosztjuk életünket másokkal. Ha másokért emeljük fel a kelyhet, akkor áldássá válik. Jézus Isten haragjának a kelyhét az áldás kelyhévé tette: „Ez a kehely, az új szövetség az én véremlében, amelyet értetek kiontok.” (Lk 22, 19) Áldás az Eucharistia.

Mondjuk a zsoltárossal mi is: „Veszem az üdvösség kelyhét és segítségül hívom az Úr nevét.” (Zsolt. 116, 5) Jézus kiürítette életének kelyhét, amit az Atya nyújtott neki, és ez számunkra az üdvösség kelyhe. Teljes életet az él, aki kiüríti az utolsó cseppig a kelyhet.

A kehely kiürítése tőlünk is megkívánja a csend, a szó és a tett fegyelmét. A csendben felismerjük Isten ajándékát. A szó fegyelme azt jelenti, hogy valljuk mi is: legyen meg a te akaratod! A tett fegyelme pedig az, hogy önzetlen szeretetet gyakorlunk az utolsó cseppig való kiürítéssel.

Az élet ura kínálja nekünk is a kelyhet, tudjuk ezt elfogadni, emeljük hűséggel életünk kelyhét és igyuk ki utolsó cseppig a szenvedés kelyhét. Legyünk megfontoltak, mire mondjuk, hogy ki tudjuk inni.

Orosz Lőrinc prépost-plébános

Isten emberének lenni...

Ha néhány évvel ezelőtt megkérdeztek volna, milyen az ideális pap, szinte pár perc gondolkodás után soroltam volna azokat a kritériumokat, amelyeknek egy „jó” papnak meg kell felelnie. Ma azonban, túl a papszentelésen, felelőtlenségnek érezném a részemről, azokat a kategorikus kijelentéseket, amelyeket eddig megtettem volna. Miért? Minél több év sorakozik fel a hátam mögött, egyre inkább érzem azt a feszültséget, amikor össze kell tudnom egyeztetni az igazat a valódival, az eszményt a realitással.

Nagyon is igaz, hogy a papi élet a krisztusi meghíváson és az arra adott válaszon alapul, ám a hétköznapi valóságban sokszor csak azt érzem, hogy a legkisebbként akarok a „Legnagyobbak” embere lenni. Eszményi az, amit már oly sokszor állt módomban meg is tapasztalni, hogy az emberek úgy néznek rám, mint Krisztus képmására, még akkor is, amikor ha én tükörbe néztem csak magamat láttam. Mindezzel csupán arra a felismerésre szeretnék utalni, hogy a papnak sohasem szabad elfelejteni, miszerint ő is csak ember, ugyanakkor azt sem, hogy Isten embere!

A múlt nyár elején, még diakónussá szentelésem előtt volt szerencsém részt venni Varga János atyának az aranymiséjén. Mikor János atya az 50 évnyi papi szolgálatért, annak minden örömeért, kudarcáért hálát adott az Istennek, akkor sejlett fel előttem valami, amit sohasem szeretnék figyelmen kívül hagyni. Ezt pedig nem más, mint Szent Pál apostolnak a korintiakhoz írt levelében található gondolatai világítanak meg a leginkább: „Isten azt választotta ki, ami a világ szemében balga...”, „ami a világ szemében semminek látszó...”, „legszívesebben tehát gyöngeségeimmel dicsekszem, hogy Krisztus ereje költözzön belém...”. Vagyis úgy vélem, akkor fogok helyes úton járni, ha sohasem felejtsem el, én ki vagyok, és hogy az Isten mit tett az életemben. Egy hivatásnak éppen ez az, ami megadja a természetfölötti voltát, hiszen egy törekeny ember életén, tettein keresztül akar az Isten megnyilvánulni. Ugyanakkor ez a természetfölötti oldal nagyon is épít a természetesre.

Isten annyira „isteni” módon működik, hogy oly emberi eszközöket vesz igénybe, amivel a legközelebb kerül az emberhez. Ez az eszköz pedig egy másik ember, a pap. Ahogyan Jézus emberségén keresztül nyilatkozta ki nekünk, hogy ki az Isten, valamiképpen hasonlóan kell a papnak is megélni papi szolgálatát. Emberség, személyiség, mentalitás éppen ezért nem válik feleslegessé, ahogyan a Szentírásban a prófétai küldetésekben is megfigyelhetjük. A pap korának gyermeke, rendelkezik egyfajta világnézettel, rendelkezésére állnak korának eszközei, meghatározott helyen, adott társadalomban él, annak minden pozitívumával és negatívumával együtt. Isten ezeket nem teszi feleslegessé, sőt meg is követeli.

A teológia egyik alapigazsága, hogy a természetfölötti a természetesre épít. Ebből következik, hogy az korántsem mellékes, hogy a pap milyen ember, milyenek a kapcsolatai, mennyire képes megélt emberségén keresztül prizmája lenni az Istennek. Annak az Istennek, aki „egy názareti meztlábás emberben” példát adott. Mi volt ez a példa?

Nem más, mint az, hogy aki közel van Istenhez, embertársaihoz is a lehető legközelebb kell lennie.

Így válik a papi szolgálat egy egész életen át tartó feladattá, mely a bölcsőtől a sírig elkíséri az emberi életet és jelen van annak minden meghatározó eseményénél. Nagyon sokat mondanak minderről Boldog II. János Pál pápa szavai, aki a papi identitásról így ír: „A pap, aki Krisztus tanúja és a jó hír szolgálója, éppen ezért az öröm embere és a reménység embere, a létezés értékét és a jövő életbe vetett hitet kinyilatkoztató alapvető igazság embere.”

Mi tehát a papi szolgálat? Számomra egyet jelent azzal, hogy Isten embere vagyok. Bár gyöngye vagyok és ismerem magam, de Őt is ismerem, aki meghívott, aki soha senkit nem csap be. Ezért vállalom minden nap, hogy „kibékítsem magamban az eszményt a valósággal”, és bízom benne, hogy a hűség az a híd, mely a gyöngeségek és gyarlóságok szakadékán átvezetik Isten emberét önmagától Istenhez és a többi emberhez.

Eiben Tamás

Gyógyító találkozások Nyíregyházán

P. György Alfréd MI, a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye betegpasztorációs referense, a nyíregyházi Kamilliánus Rendház házfőnöke közös beszélgetésre, elmélkedésre hívta az orvosokat, egészségügyi dolgozókat, önkénteseket 2012. szeptember 29-30-án a Kamilliánus Rendházba. Az alábbiakban György Alfréd szerzetes atyát kérdeztük a lelkigyakorlatról.

Az orvosoknak is szükségük van a gyógyulásra. Az Istennel való találkozás mindig gyógyít bennünket. Ahhoz, hogy betegeket gyógyítsunk, gyógyultan kell megjelenünk a beteg ágya mellett. Miközben találkozok az Istennel, az emberekkel való találkozásom is mélyebb, emberibb lesz, gyógyítóbbá válok.

Az orvosok szólítottak meg, hogy szükségük van lelkigyakorlatra. A kórházlelkészeti szolgálatban nemcsak a betegekre figyelünk, hanem az őket körülvevő rokonok, orvosok, ápolók lelki gondozására, hogy emberibbé keresztényebbé váljanak. Az egyházmegyén kívül a résztvevők között a Bécsi Általános Kórház (ÁKH) önkénteseit is üdvözölhattük.

A lelkigyakorlat az evangéliumi találkozásokra épült

Alap gondolatként vonult végig, hogy hogyan értelmezhető, élhető az adott szentírási részben a betegnek, az orvosnak az istenkapcsolata, a beteg és orvos kapcsolata.

Az *Irgalmas szamaritánus* történetében a hitetlen emberben is megfogalmazódó alapvető egzisztenciális kérdésként jelentkezik: „Mit tegyek, hogy boldog legyek?“, „... hogy visszanyerjem az egészséget?“ Ez az a pont, ahol találkozhatom a beteg ember Isten utáni vágyával, vagy az egészség utáni vágyával. A válasz: „Szeresd felebarátodat, mint te magadat.“ „Ki az én felebarátom? Ki segít rajtam?“ Ez is egy egzisztenciális kérdés, de fontosabb arra válaszolni, hogy felebaráttá válok-e a másik ember életében azáltal, hogy orvosává váltam. Ha igen, így Isten is jelenvalóvá válik az életemben.

A *szamariai asszony* találkozásánál Jézus istenembségét figyeljük meg. A kút a találkozás helye, ahol Jézus meggyógyítja az asszony kapcsolatait. A szamariai asszony emberi kapcsolatait a mai társadalom, a család, a párkapcsolatok krízisét mutatja. Jézus meggyógyítja ezt a helyzetet. A beteg a betegségében az egész élettörténetét, kudarcát hordozza

magával, ezért kell az orvosnak az egész embert látni, hogy gyógyítani tudjon.

A *Föltámadott és az emmauszi tanítványok* találkozásánál a csalódottságot, a kudarcot érezve rá kell döbbsen, hogy az idealizált kép nem a valóság. Mindenki nagy lelkesedéssel, lángoló szívvel indul el az orvosi hivatás felé az emmauszi úton, hogy az embereken segíthessen, és sokszor csalódás az orvosok osztályrésze.

A „megtört” életek valóságában, az intenzív osztályon viszont felismerhető az a kenyértörés, amit az emmauszi tanítványok is felismertek, és amitől újra lángolt a szívük.

A *vak Bartimeus* kiáltása meghallgatásra talált. A beteg embert a betegsége peremre szorítja. Oda kell adni az Istennek a betegségünket, aki másképpen gyógyít bennünket. Bartimeus azonnal látni kezd, de követni kezdi Jézust Jeruzsálem felé, vagyis a keresztúton. Az emberek életében is vannak, akik meggyógyulnak, de vannak, akiknek a fájdalmas keresztút tartozik az életéhez.

Az orvosok nagyon le vannak terhelve, de nem pénz kérdése, hogyan beszélnek a beteggel. Szinte szalagmunkaként végzik a műtéteket, az altatást és sokszor nincs arra lehetőség, hogy meghallgassák a betegek félelmét. Szükség van a lelkigyakorlatra, mert így talán később fáradnak el és ez azon is segít, hogy az orvos ne lelkiismereti konfliktusként élje meg ezt a hajtást. Ha az orvos a lelke egészségére odafigyel, tudni fogja, hol van a határ.

Kovács Ágnes

Memento

IN MEMORIAM DR. VINCZE PIROSKA

Azon a ragyogó szeptember 10-i napon... azon a szomorú napon... azon az emlékezetes napon, mikor a Szent Anna-templom, majd az altemplom megtelt a családtagok, barátok, ismerősök, tisztelők sokaságával – Embert temettünk: dr. Vincze Piroskát. Embert, így, nagybetűvel.

Nem volt búcsúztató, aki ne valamely pozitív tulajdonságát emelte volna ki. Évfolyamelső, mindig segíteni kész, pontos, fegyelmezett, gyöngéden, de kellő szigorral szerető édesanya és nagymama, s mondjuk ki: jó magyar, jó keresztény, jó katolikus.

Hit és közösség

A Szentháromságos egy Isten a maga képére teremtette az embert, férfinak és nőnek. Aki házasságra lép, elhagyja szüleit, és ha templomban esküdik, akkor Krisztusban egy test és egy lélek lesznek. Vállalkoznak az élet továbbadására és a gyermekkel már az égi Szentháromság legszebb tükörképeivé válnak. Nemcsak itt érvényes az a mondás, miszerint nem jó az embernek egyedül lenni, hanem az élet minden területén. Az ember személyisége csak emberi közegben teljesebbé válhat. Még a magányos remetéknél is az Úrral való kapcsolat adta és hozta meg a békés harmóniát önmagában és környezetében. A jó tulajdonságok kialakulása, de a rossz hajlamok felerősödése is visszavezethető a közösségre.

Ha hitet élő és valló közösségbe születhettünk bele, az lehet előny is, de nem szabad soha mellőzni a közösségi vonatkozást hit terén sem. Aki nem hitet élő családba születik, sok-sok küzdelem és keresés után megtalálhatja a hit világosságát, persze mások segítségével. A hit Isten kegyelmi ajándéka, de a kegyelem is a természetesen épül, amely során az emberek, a személyek segíthetnek a hitünk alapjainak megtalálásában, vagy késleltethetik is azt.

A jó család, a hívő család a szoktatás mikéntjével az érték felkínálásával segíti a gyermeket vagy ifjút, hite önállóvá válásában. A hit, mint erény és mint iránytű segít a tájékozódásban, hogy kire vagy mire hallgassunk vagy éppen kerüljük az értéktelent.

Közösségben tudjuk munkálni hitünk világát azért, hogy ne vékonyodjon el. Így a cselekedetet is mindig előzze meg a hit. Mi ezzel döntünk. Jézus példája, szava mindig útmutató és forrás nekünk,

hogy most és itt miként tegyék. *„Nem az megy be a mennyek országába, aki mondogatja Uram, Uram, hanem, aki meg is teszi Isten iránt azt a cselekedetet.”*

A hitnek a közösségben megélt szeretetben kell kivirágoznia és gyümölcsöt hoznia. Az embernek mások előtt és másokkal kell megvallania, hogy kihez tartozik és hová tart. Jézus szava: *„Aki megvall engem az emberek előtt én is megvallom mennyei Atyám előtt”*. Meghatározó lehet főleg fiatal és felnőtt korban, hogy milyen társakhoz, közösséghez csatlakozik az ember. A közösség a hitünket vagy erősíti, vagy gyengíti, közömbössé is tehet. Sokan előttünk jártak a hit útján, ezért tőlük is tanulni kell.

Van felelősségünk a hit területén mások előtt és másokért is. A tapasztalat azt is mutatja, hogy az erős egyéniségek megingathatják mások hitét, ha azok a hit ellen dolgoznak. A tekintély elv működik ezen a téren is. Figyelni kell az embernek arra is, főleg felkészülni és nem megbotránkozni akkor, ha kilépünk a családból az iskola vagy munka miatt – pláne a mai világban –, bizony sok veszély fenyegeti hitünket. Ez is jelzi, hogy mindig élni kell a függőleges kapcsolatot a kegyelem forrásával, az Úrral. Szükségesek ezek a próbatételek a hit terén is. Jó lelki vezetővel megbeszélve a tapasztalatainkat pedig érettebbek leszünk, és erősödik hitünk.

Fontos, hogy a közösségtől ne csak kapni akarjunk, hanem adni is. Visszaadni azt a sok-sok áldást, amiben részesedtünk. Ekkor örülnek mások is a mi jelenlétünknek. Imádkozni és erősíteni egymás hitét, mert a figyelmeztetés ma is érvényes: *„Ha viszatér az Úr a földre talál-e hitet”*. Rajtunk is múlik valamelyik.

Orosz Lőrinc prépost-plébános

Gyógyítani akaró és gyógyítani tudó ember, aki méltósággal tudta viselni a maga testi és lelki fájdalmait. (Mint orvos tevékenykedett egyházközségünkben a Katolikus Karitászt keretében.)

Soha nem a maga személyét tolta előtérbe. Valakit népszerűsített, akinek elveit osztotta, akit magánál tehetségesebbnek tartott abban, hogy segítse nemzetét a megmaradásban, készítse egy emberhez méltó életre. Ez a valaki Wass Albert volt, a szülőföldjéről, Erdélyből emigrációba kényszerített író. Ezért vállalt oroszlánrészt a debreceni Wass Albert Társaság megalapításában, amelynek előbb elnöke, majd örökös elnöke lett. Akár ő maga mondhatta volna, amit Wass Albert így fogalmaz meg: *„Csak a szívekben égő gyertya menthet meg egyedül a pusztu-*

lástól”. Milyen szépen összecseng ez az író egy másik gondolatával: *„Nemzetünk örökkévaló forrása minden időben maga az Úristen volt.”*

Dr. Vincze Piroska szívében égett a gyertya. Az Isten-, a nemzet-, a család szeretetének gyertyalángja. Mert ő „jó fundamentumra” épített.

*A fundamentum Istentől való,
És Istentől való az akarat,
Mely újraépíti a falakat.
A víz szalad, de a kő marad,
A kő marad.*

Bérces Mária Klára

Zarándokkeresztet indítottak el a Hit éve megnyitásán a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegyében

XVI. Benedek pápa a II. Vatikáni Zsinat megnyitásának 50. évfordulója alkalmából 2012. október 11-től meghirdette a Hit évét. Ennek ünnepélyes megnyitására a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegyében 2012. október 7-én, a nyíregyházi Magyarok Nagyasszonya társszékesegyház búcsúünnepén került sor. Az ünnepi szentmisét Bosák Nándor debrecen-nyíregyházi püspök mutatta be, ahol az egyházmegye papjaival és hívő közösségével görög katolikus papok és a görög katolikus papnövendékek is együtt ünnepeltek.

A hit kaput nyit a számunkra

Bosák Nándor debrecen-nyíregyházi püspök homíliájában a Porta Fidei – A hit kapuja –, a Hit évét meghirdető apostoli levél bevezető gondolatairól elmélkedett. A főpásztor elmondta, a Szentatya nemcsak azzal a szándékkal hirdette meg a Hit évét, hogy a II. Vatikáni Zsinatra emlékeztessen bennünket, hanem erre készítették a körülöttünk lévő világban zajló problémák, küzdelmek, válságok is. Minden kudarcnak, válságnak a gyökere a hit válsága, annak terhe, hogy az ember eltévesztette a helyes irányt. Az ember számára a hit mutatja meg az igaz élet útját.

Ezután a főpásztor a „hit kapuja” szimbolikus kifejezésre utalva kiemelte, a kapu alkalmas arra, hogy elzárja azt, ami rajtunk kívül van, de arra is, hogy az ember kinyissa azt, hogy megismerje, tudomásul vegye a földi gondolkodásával megtapasztalt világon túli életet. Éppen ezért a hit kinyitva számunkra a kaput, megismerteti a teljes igazságot, Istent, a világ urát és teremtőjét, aki mindennél több.

Megismerni Istent és önmagunkat

„A hit kapuja, amely bevezet minket az Istennel való életközösségre és lehetővé teszi a belépést az Egyházba, mindig nyitva áll előttünk. Akkor tudjuk átlépni a küszöbét, ha Isten igéje elhangzik, és a szív enged a kegyelem formáló erejének.” (Porta fidei 7. o.)

Az Isten – a Fia által küldött – üzenetéből, az evangéliumból megismerjük, milyen is Ő valójában és kik vagyunk mi, emberek. Az evangélium megmutatja, hogy a hit hogyan vezet az üdvösségre, de csak akkor hat, ha a szív enged a kegyelem formáló erejének. Az evangélium nem egy reklámszöveg. Hagyni kell, hogy behatoljon a szívünkbe, hogy lelkünk legmélyét Jézus Krisztushoz formálja és alakítsa – fogalmazott a főpásztor.

A hitben való szolgálatunk útra kelés. *„Belépni ezen a kapun azt jelenti, hogy életre szólóan útra kelünk. Ez az út a keresztséggel kezdődik.”* (uo.) Jézus Krisztusban Isten gyermekei lettünk, és az életünk folyamán a mindennapi élet helyzeteiben is válaszolnunk kell az ő hívására. A Hit éve további célja, hogy most nagyobb figyelmet fordítsunk a hitünknek, az Istenről, a vallásról, az evangéliumról való tudásunkat gyarapítsuk.

A homília után a szentmise ünnepélyes hitvallással, a keresztségi fogadás megújításával folytatódott.

Elindították a zarándokkeresztet

A szentmise záró mozzanataként Bosák Nándor főpásztor megáldotta és útjára indította azt a zarándokkeresztet, amely szimbolizálja Krisztusba és az Egyházba vetett hitünket, a katolikus hitben való egységünket. „Hűség Krisztushoz, Hűség az egyházhoz” felirat olvasható a Hit éve logóját ábrázoló 2,5 m magas keresztben. A tervek szerint ez a kereszt az év folyamán eljut az egyházmegye 59 plébániájára, ahol az egyházközségek hívei ünnepélyes liturgiával köszöntik, és előtte – a Hit évében – ünnepélyes hitvallást tesznek. A zarándokkereszt útját egy erre az évre megnyitott könyv is dokumentálja, és a hívek ebbe írhatják a Hit éve során megfogalmazódó gondolataikat. Amíg a kereszt az egyházközségekben tartózkodik, a közösségek szentségimádást, bibliaórákat, előadásokat, kulturális programokat szerveznek a hit témakörében.

A korábbi évekhez hasonlóan a Hit évére elkészült a zarándokkeresztet is ábrázoló imalap, azt az év során minden szentmisében áldozás után a hívek közösen fogják imádkozni.

Ima a Hit évében

*Szentháromság egy Isten!
Hálát adunk neked szereteted vonzásáért
és a hit kegyelméért,
amely által megismerhetünk téged,
irgalmas és igaz Istenünket.
Köszönjük, hogy Jézusban
megmutattad a hit győzelmes erejét,
és Őt követve növekedhetünk
az Isten- és az emberszeretetben.
A szentmisében szemléljük hitünk szent titkát,
és merítünk az éltető Forrásból,
amely gyümölcsözővé teszi életünket.
Kérünk, növeld bennünk a hit bátorságát,
erősítsd hűségünket Egyházad iránt,
és add, hogy tevékeny hitünkkel
munkatársaid lehessünk
családunk, nemzetünk
és az egész világ megszentelésében.
Szűz Mária, Magyarok Nagyasszonya,
hitvalló apostolok és vértanúk;
magyar szentek és boldogok,
könyörögjetek érettünk!
Ámen.*

Kovács Ágnes

Hit és Oltáriszentség

A keresztény élet alapcselekedete a hit. A hit Isten kegyelmi ajándéka, de ennek erejében az ember értelmi akarati cselekedete. A szentmiseáldozat megcselekvése is csak úgy érték részünkről, ha a hit cselekedete. A hit hiánya nem magát a szentmisét teszi tönkre, hanem csak a hit nélkül miséző vagy misén résztvevő cselekvése válik meddővé. Ez az egyetlen aktív szentség, ezt cselekedni kell. Az eukarisztia ünneplése a hitnek csúcstette, éppen ezért nem csupán hitünket megvalló szertartás, hanem hitünk tartalma és összessége. A szentségek szentsége. A szeretet szentsége, hitünk misztériuma, titka, az egység jele, a halhatatlanság gyógyszere.

A keresztény hitéletet ad, természetfeletti életet. Nem elég önmagában az, ha az ember engedelmessékedik a hit szavának. Az a hit, amely örök életet ad, több ennél: részesedés a szentháromsági életben ezért is kell szentáldozáshoz járulni. A kinyilatkoztatás teljessége Jézusban következett be, benne az istenség egész teljessége lakozik, ezért kell Jézust mindenestül befogadnunk. Ez a befogadás az Ő testének evése és vérének ivása által lehet, de a Szentlé-

lek segítségül hívása által a pap szavára a kenyér a feltámadt Krisztus testévé és vérévé válik. Nem elég elfogadni tanítását, hanem el kell fogadni, amit mondott: vegyétek és egyétek, vegyétek és igyátok. Csak így lesz Ő egészen bennünk és mi Ő benne, mert ez utal arra, hogy az Atya benne és Ő az Atyában van. Így kezdődik bennünk magyszerűen az örök élet, amely a mennyben és a feltámadásban bontakozik ki teljesen. Aki csak a tanítását akarja elfogadni, abban nem lesz természetfeletti élet, amely kell az üdvösségre. Csak abban, aki szentségileg eszi és issza Jézus testét és vérét. Ennek a vételnek a hit cselekedetének kell lennie. Aki nem eszi és issza az Eukarisztiát, abban azért nincs élet, mert nem elégséges a hite. Az Eukarisztia és a kereszt mindkettő botránykő. Annak idején mondták is: „Kemény beszéd az. Ki hallgatja?” Ez ma is megmarad. Jézus szava: „Ti is el akartok menni?” De mi katolikusok hittel valljuk: „Uram kihez mennénk?”

A szentmisében, a liturgiában az utolsó vacsora, a keresztalál és a feltámadás bizonyos módon jelenvalóvá és hatékonyvá válik. Áldozat az Atya felé és lakoma az emberek felé, ami jelenné válik a szentmisében. Egy az áldozat tökéletes és szent, de a pap szavai és hitünk által bekapcsolódunk a nagy misztériumba.

Az Eukarisztiában Krisztus áldozata egyszerűs mind Teste tagjainak áldozatává lesz. Az Oltárszentséget imádó hódolat illeti meg a szentmisén kívül is. Amíg az eukarisztikus színek megmaradnak, addig az eukarisztikus jelenlét is megvan. Nem a hitüinktől függ az Ő jelenléte és maradása. A szentháromságos életbe csak azt kapcsolja be Istenünk, aki önként odaadja magát.

A hitet megkaptuk a keresztségben, de tudatosan és önként kell magunkat odaadni, hogy a szentháromsági áramkörbe bekapcsoljon az Úr bennün-

ket. A szentáldozás annak kifejezése, hogy bevegyn a maga életébe bennünket és ezt mi is akarjuk, akik naponta áldozunk. Ezért is jó katolikusnak lenni és az „élet” kenyerét venni magunkhoz.

„Ne kérdezd, hogy ez igaz-e, hanem inkább fogadd hittel az Úr szavait, mert Ő, aki maga az Igazság, nem hazudik.” (Szent Ciprián)

A szentáldozás több mint hit, mert akik szeretik egymást azok egyesülni szeretnének, és ez a comunió a szentáldozásban válik valóra.

Orosz Lőrinc prépost-plébános

Pünkösdi rózsza

A Nap egy-egy narancssárga sugara épp csak átszűrődött a nagy diófa levelei között. „Szép napunk lesz!” – gondolta. „Pont megfelelő a látogatásra, amint azt terveztem.” Felvett egy szép ruhát és a hajába azt a piros szalagot fűzte, amiről tudta, hogy tetszeni fog Neki. Még egy pillantást vetett a tükörbe. „Remélem, örülni fog, hogy lát.”

Az udvaron pompáztak a rózsák, illatukkal betöltötték az álló levegőt. „Ugyanaz az illat, mint amikor Ő szedte nekem. Milyen odaadóan válogatta ki a legszebbeket!” Egy illat volt csupán, mégis ezer és egy emlék tört a felszínre. „Lehet, hogy a háza előtti kis virágoskertben most is nyílik.” Nem volt biztos benne, régen járt arra. „Éppen itt az ideje, hogy én is olyan nagy figyelemmel válogassam ki számára a legszebbeket, mint Ő tette nekem!” A tőle telhető legnagyobb gondal gyönyörű csokorba fűzte a kiválogatott szálakat, majd útnak indult.

A Nap már magasabban járt, narancsos fénye fehérén izzóvá vált. Aludtak, mindenki aludt. Korán volt még. Magasan az égen fecskék csacsogtak, a fűszálakat pedig a harmat cseppei borították, mint megannyi csillogó gyémánt. A nemrég szárba szökken kukoricák között pedig egy anyamacska sietett kölykeihez az éjszakai vadászatról, szájában a zsákmánnyal. „A családjával törődik, holott csak egy apró kisállat. És én, ember létemre, mennyivel vagyok külön nála? Fordítok legalább ennyi figyelmet a családomra?”

Az út hosszú volt és az idő előrehaladtával emberek is felkeltek, munkába siettek vagy vásárolni, esetleg ismerőseikhez indultak. Nézte őket és próbálta kitalálni ki hová igyekszik. Ám egy kedves idős néni őt figyelte. Látszott rajta, hogy mondani szeretne valamit, de nem igazán tudja, miként kezdje. Végül így szólt:

– Kedveském! Hová viszed ezt a gyönyörű csokrot?

– A nagymamámnak – válaszolta.

– Ó, biztosan nagyon fog neki örülni! – felelte a néni, majd egy lélegzetvételnyi szünet után, hangjában szomorúsággal hozzátette – Tudod kedveském, én már akkor is nagyon boldog lennék, ha az unokáim felhívnának.

A szíve összeszorult, nem tudta mit is mondjon erre. A kedves néni továbbment, ő pedig még nézte egy pillanattal. „Vele egykorú lehet...” Majd folytatta az útját.

Már nem volt messze. Megállt. Vett egy mély levegőt. „Nem kellett volna!” – mondta mindig a nagymamája, amikor a szüleitől kapott valamit. „Vajon annak örülni fog, amit tőlem kap?”

Torkában gombóccal érkezett meg. A szíve úgy vert, majd kiugrott a helyéről, levegőt is alig kapott. Görcsösen szorongatta a csokrot, miközben olvasta: Nagy Julianna, 1938–2003.

Mohácsi Ilona

Újra együtt a sajtóapostolok

SZEGED, 2012. OKTÓBER 12–14.

Tizenegyedik alkalommal tartották meg országos találkozójukat az egyházmegyei lapok, értesítők és internetes oldalak munkatársai. Ezúttal Szegeden, a Dél-Alföld legnagyobb városában találkoztak. Az együttlét szervezői, házigazdái a Szeged-Csanádi Püspökség és az alsóvárosi ferencesek voltak. Köszönet a fogadtatásért, ellátásért, s mindazért a jóért, szépért, amiben részesítettek, hogy szívünkbe zárjuk Szegedet és az együttléttel szerzett barátokat, kedves ismerősöket.

Miért jó, hogy immár több mint egy évtizede minden évben találkozunk mi, katolikus „írogatók”? Van-e szükség még az írott sajtóra mai sokszínű, információval „túltelített” világunkban? Ha igen, mi (kell) legyen a mi sajátos helyünk, ezen a téren, és hogyan tudunk eleget tenni a katolikus sajtó munkatársai iránt táplált elvárásoknak? Kik várják egyáltalán az egyházközségi sajtó megnyilatkozását? – Ezek voltak az együttlét kérdései, erre kaptuk/kerestük a választ, ehhez nyertünk segítséget.

Igen, van szükség ránk – hangsúlyozta már köszöntő-bevezetőjében Kiss-Rigó László püspök úr. Szerinte még a faliújságszerű megjelenésnek is van helye. Szükséges a legegyszerűbb egyházközségi értesítő, de a „komoly”, több oldalas színes vagy fekete-fehér lapokon át az elektronikus megjelenés legkülönbözőbb formáiig minden katolikus sajtóterem. Különösen igaz ez most, a Hit évében, mikor minden kereszténynek kötelessége először is saját hitét alaposabban megismerni, aztán pedig azt kisugározni, továbbadni. Más szóval mindnyájunknak „misszionáriusnak” kell lennünk, hirdetnünk kell Krisztust, aki egyedüli kivezető út mai válságokkal terhes világunkban.

Ezt a témát érintette több későbbi előadás is, hangsúlyozva, hogy az elsősorban szórakoztatásra „hangolódott” világi sajtóval szemben, amelyik eltávolítja olvasóit a gondolkodástól, s felelőtlen fogyasztókká alacsonyítja őket, nekünk, katolikusoknak felelősségteljesen, hitelesen, az értékekre koncentráltan kell dolgoznunk. Ehhez nemcsak, hogy szabad, de fel is kell használnunk a modern kommunikációs eszközöket is, még a „kétélű” internetet is például. Mert az internet közvetíthet félrevezető gondolatokat, érzelmeket is, de reálisakat is. Nekünk mindig a hiteles forrást kell megtalálnunk és belőle szerzett információkat közvetítenünk. Ez utóbbi gondolat hangsúlyozottan jelent meg Antal Zsolt előadásában.

Egy lap nemcsak informál, de formál is. Jó, ha ezt szórakoztatóan, vagy mondjuk így: olvasmányosan teszi, de maradjon mindig hiteles, nyelvileg helyes, és megjelenítési formájában esztétikus, áttekinthető. Áll ez az elektronikus sajtóra is. Az esztétikum volt a tárgya Wertheim Mátyás OFM előadásának.

A jó előadások mellett a kiscsoportos beszélgetések során lehetőségünk nyílt egymás lapjait is megismernünk, hiszen mindenki hozott többkevesebb példányt kiadványából. Tendenciaként azt láthattuk, hogy legalább néhány oldal (vagy csak a címlap) színessé tételére törekszik minden szerkesztőség. (Ez anyagiak függvénye.) Vannak, akik tudják ingyen juttatni olvasóiknak a lapot, s mások, akik jelzett összeget várnak el érte. Több olyan lappal találkoztunk, amelyik ötvözi a vallásos arculatot a világgal. Pl. Iványi László hunyai plébá-

nos lapja, a *Városunk*, Gyomaendrőd vagy Vas Zoltán, a kunszentmártoni polgármesteri hivatal sajtóreferense, aki egyidejűleg plébániai képviselőtestületi tag, *Kunszentmártoni Hír-Lapja* (Bemutakozásokat moderálta Szerdahelyi Csongor.) De a vajdasági magyar hetilap, a *Hét Nap* is például bőséggel szól aktuális egyházi eseményekről. Értékes egyházi lap a kárpátaljai *Új Hajtás* is. De szólhatnánk Miskolc, Szeged, Budapest, Veszprém stb. több plébániai lapjáról, nem mellőzve a vidéki kis települések értékes kiadványait sem.

A nyelvi helyesség, pontosság, szabatoság, választékosság külön figyelmet érdemelt. Ezzel a kérdéssel foglalkozott Kipke Tamás előadása és erről szólt a vezetése alatt folyó kiscsoportos munka. Az előadó több példával illusztrálta, hogyan lehet manipulálni a mondanivalót például a szavakkal „játszva”.

Érdekes volt a kerekasztal beszélgetés a tömegmédiáról, mint az új evangelizáció eszközéről, amelyen a helyi televízió igazgatóján kívül egy egyetemi adjunktus asszonytól és Bodonovich Jenő média-biztostól kaptunk választ jogot érintő kérdésekre (is). A beszélgetést Bartucz Katalin, a Szeged-Csanádi Egyházmegye médiareferense irányította.

Mit kaptak még a megjelentek a találkozótól? A hitelmények mellett csodás kulturális sőt gasztronómiai élményt is, utóbbit a püspök úr által nyújtott svédasztalos vendéglátáskor. Mójuk volt szakvezetéssel megismerni a nemrég megújult *Alsóvárosi Ferences Látogatóközpontot*, (szálláshelyünk) benne a Havi (Havas) Boldogasszony-templomot és kolostort. Ez az impozáns épületegyüttes a mai Magyarországon a második legnagyobb ilyen jellegű középkori építmény. Régiségében nem vetekedhet az előbbivel, de látványban lenyűgöző a *Fogadalmi templom*, titulusa szerint Magyarok Nagyasszonya-templom.

A vasárnapi gyermekmisén figyelemmel követhetjük, amint a ministránsok, kóristák és a szüleikkel „csak” a szentmisére jövő gyermekek a miséző pap irányításával megépítették a hit hajóját, melynek vitorlája a kereszt, a szél pedig, amely célja felé hajtja, a Szentlélek. Mintaként szolgált ehhez a kivetített *Hit éve* plakát. Így a gyermekek biztosan megértették ennek az „évnak” a lényegi üzenetét.

A résztvevők megnézhatték a Móra Múzeumban a Munkácsy kiállítást, egyéb képek mellett a Golgotáról kapva magyarázatot. Tárlatvezetőnk elmondta, hogy a Munkácsy kiállításról sem akarták eltávolítani az Árvíz című monumentális festményt, a múzeum egyik büszkeségét, amely a Szegedet nagy részében elpusztító 1879-es árvíznek állít emléket. Még egy értékes képnek, Giorgio Vasari Angyali üdvözlétének bemutatását tartogatta számunkra a tárlat vezetője. Az olasz reneszánsz korabeli festmény a múzeum felújításakor került elő. Alkotójának kiléte hosszas kutatómunka eredményeként vált bizonyíthatóvá.

Sok mindent jó lett volna még megnézni, megismerni Szegeden, de ez már kinek-kinek egyéni feladata maradt. Egyházközségünkötől kapott feladatoknak, hogy tanulni menjünk a találkozóra, remélhetőleg az együttléten szerzett tapasztalatok birtokában így is eleget tehetünk. Biztosan mindnyájunk lelkében felébredt a vágy, újra látni Szegedet.

Beszéljen helyettem is Sík Sándor:

„Látlak már messziről integetni újra,
Fogadalmi templom két felnyújtott uja,
Szentegyház a homokon.”

Templomtornyok, felnyújtott ujjak, intsetek minden embert a hitre, a jóra!

BMK

A SZENT ANNA FŐPLÉBÁNIA HIRDETÉSEI

2012. DECEMBER

1-jén, 8-án, 15-én és 22-én (szombatonként) az esti 6-os szentmise előtt az adventi koszorú gyertyagyújtása lesz. Adventben Roráté misék lesznek hétköznap reggelenként 6 órától.

8-án 15 órakor gyermek mikulás a Szent Imre teremben.

8-án 17 órakor Dr. Hollay Judit előadása a templomban a Hit Éve kapcsán a szenvedők és haldoklók hitéről.

9-én a templomban és 10-én a plébánián tartós ételmisszer gyűjtés a szegények karácsonyára.

13-án 19.30 Kodály Kórus adventi koncertje.

16-án a fél 12-es mise keretében a Szent László Kórus Kodály: Missa Brevis-ét énekli.

24-én délután fél 3-tól a hittanos gyermekek pásztorjátéka

lesz a templomban, majd azt követően 3-tól karácsonyi vigília szentmise.

24-én éjféli szentmise

31-én este 6 órakor év végi hálaadás

2013. JANUÁR

5-én az esti mise előtt ünnepélyes vízszentelés, mivel január 6-án Vízkereszt ünnepe van.

20-27-ig Ima nyolcad a keresztény egységért

2013. FEBRUÁR

13-án Hamvazószerda

2013. MÁRCIUS

31-én Húsvét ünnepe.

Karácsonyi szélcsend a hegyen

Fiatalként mennyit ültem-álmodoztam az Érmellék határon innenső löszfalai kopasz tetején, ámulva a túloldal, kékes-rózsaszínes párában derengő lankáit, a mögöttük növe-hullámzó vonulatokat.

Bő húsz éve valamelyik debreceni beszélgetésen Főtisztelendő Tempfli József, akkori nagyváradi római katolikus Püspök Úr említette, zömmel magyar, kis számban német, román, szlovák ajkú hív él egyházmegyéje területén. Az utóbbi meglep, addig nem hallottam jelenlétükről e vidéken. Döntök: alkalom adtán felkeresem településeiket.

Évtizedekkel az „átbáméskodások” s Erdély legtöbb tájának bejárása után idén nyáron végre kijutottam a szomszédos, Debrecenig látszó, Almáska- és Magura-csúcsok őrizte Réz-hegységbe...

A rézaljai Almaszeghuta utcáján egy asszony románul beszélget őszszakállú pópájával. Nyelvén üdvözlöm, magyarul-románul mondva Feketeerdőt, kérem, igazítson útba arrafelé. Hibátlan magyarsággal, némi akcentussal teszi, mire én:

– Na, most magyar vagy román tetszik lenni?

– Fiam, ez is, az is.

Félre értés ne essék, nem mikor ez, mikor az, ahogy a szél fújdogál, nem hamiskodik, tiszta szívéből beszél, gyanítom, pedig nincs magyar felmenője – kútmély identitás-titka csupán kevesek kincse.

Meredélyek, vízesések, mohás sziklafalak óvta út kanyarog a Királyhágóig nyúló hosszú bércre. Férfiak kátyút foltoznak, bitumenszagú gőzt serceg a viseltes aszfalt. Oda bólintok, visszakiáltanak:

Látja-e? Épül Európa, szépül Románia, ha a magyarok tömöködik a döccenőket! Mit tehetünk, a Jóatya ezt mérte ránk! Sebaj, borura derű! Egészséget, Isten segélje!

A tetőre érve pazar körpanoráma tárul: a dimbes-dombos Érmellék, a hepehupás vén Szilágyság, a Meszes-hegység karolja a Berettyó felső völgyét, távol a Kalota-havas roppant tömbje, a Bihari-hegység ormai, a Királyerdő. Alant virágos tarkarétek, szénaillatú kaszálók rejtekén már nevüktől bájos szórványfalvak nyújtózkodnak: Magyarpatak, Súlyomkővár, Gyümölcséses.

Fönn a hegyen inkább csak szlovák szó hallik. A bükkösből fával rakodott szekér dőcög. Intünk, ilyen-olyan nyelven köszönünk. Az öregedő kocsis felkapja kalapos kobakját, ostorával rám mutat:

– Rumun?

– Nem, magyar.

– Á, mágyár? Nágyon jó, dobre-dobre!

Tekintetét Isten háza tornyának keresztjére emeli, fejet biccent, lepattan a bakról, átölel, hátton vereget, karon csíp, pivo-ra (sörre) hív s jót beszélgetünk... (Érti valaki: Romániában szlovák ujjong magyarnak! Bűvös-szép titok, akár az előbbi asszonyé. Mit az övék?! Miénk, közös ezer éve!)

Őseiket az 1800-as évek elején a Bánffyok, Fráterek, Péchyek, Zichyek telepítették ide a felvidéki Sárosból, Gömörből, Zemplénből. A templomuk melletti feszület talapzatán hálás magyar szó emlékeztet az echte német nevű egyházi előjáróra, aki lelki vezetőjük, segítők volt.

Fönn a hegyen egymás közt nincs orvul összeugrasztott smucig fricc, bocskoros oláh, drótos tót, se bozgor. Hol karnyújtásnyira a végtelen, az Isten még tán közelébb, ott emberek vannak, hit, küzdelem, becsület. A politika szó hallatán legyintve, finctoros megvetéssel fordulnak félre: úri huncutság!

A gerincről ereszkedvén a gazdagon ömlő erdőszéli forrásnál fakápolna tár kaput, tábláján magyar, román, szlovák szöveg buzdít szüntelen hálára-imára. Míg olvasom, zsongó fejjel képzelődöm: Húvös szelektől ház-közelsébe húzódik a nyár múlásán búsongó cinege, suttog a fenyves, zöld erdő, nagy pelyhekben pillingél, hull a hó, mesebeli álom. Alkonyatra puha paplan alatt a némuló táj, szikrát vetnek a kitisztuló ég didergő csillagai, szerte, a kalácsillatú szobákban gyertya gyúl, mécszláng lobog. Be szép lehet itt az Advent: havas oldalak messzi dobálják a rorátéra hívó hajnali harangszót, hová csilingelő szánon suhannak ifjak, vének. S be szép lehet itt Szenteste: a jászolnál ló dobog, barom bődül, bárány szökken, magyar, német, román, szlovák pásztor jó térdre borulni a kisdedhez. Majdan tán együtt, mint a Háromkirályok. Hisz' róluk se tudni, míg nem hódolták a Mária karján ülő Jézuskát, vajon ők s népeik ismerték, szerették, gyűlöltek, pusztították egymást? Higgyük, lesz idő, mikor értjük-éljük, mit tesz: egy, más; egy s más; egy és más; egymás.

Később fülemben csengnek gyerekkorom kedvenc hanglemezének, a „Népek Karácsonyá”-nak énekei. Tűnődöm, mennyire jó, hogy összekeveredtek a nyelvek, így a nemzetek ezerképp dicsérhetik az Urat. Csak a lelkek ne zavarodtak volna bábeli zűrzavarossá attól a harmatgyöngye szellő keltette vihartól!

Dr. Milbik József

Debrecen katolikus templomainak és fíliáinak miserendje

Templom rítusa	Templom	Vasárnap	Hétköznap	Egyéb
Latin	Szent Anna Székesegyház Debrecen, Szent Anna u. 15.	7, 8.30, 10, 11.30, 18	Adventben 6, 8, 18 máskor 7, 8, 18 (a szombat esti mise vasárnapinak számít)	Minden hónap 1. szerdáján szentségimádás a 8-as mise után 17.30-ig
	Szent László templom (Domonkos tempom) Debrecen, Fűredi u. 6.	7.30 gk, 9, 11, 16 angol nyelvű, 18; minden hónap 1. vasárnapján 19.15 ósi latin*	7, 18, hétfőn 19 egyetemisták szentmiséje (csak szorgalmi időszakban) minden hónap 3. szerdáján 19.15 ósi latin*	*Az ősi latin misek a domonkosok tradicionális rendi rítusa szerint történik
	Szent Család templom Debrecen, Holló László sétány 1.	9, 10.30 gk	18	
	Szent István templom Debrecen, Faraktár u. 78.	9.30	hétfő, szerda, péntek: 7 kedd, csütörtök, szombat: 18	
	Jézus Szíve templom Debrecen, Mikos Kelemen u. 31.	8.30	kedd-szombat 18	
	Megtestesülés temploma Debrecen, Borbíró tér	9 gk, 11	18	
Görög	Szent Péter és Pál templom Debrecen, Vak Bottyán u. 26.	8.30 utr. 9.30, 11.30 rk, 18 vecs.	hétfő-péntek 7.30, téli időszak: 17, nyári időszak: 18 szombaton 17, utána vecs.	
	Istenszülő Oltalma templom Debrecen, Attila tér	6.45, 7.30 utr. 8.30, 10, 12, téli időszak.: 16.45 vecs., 17.30 nyári időszak.: 17.15 vecs., 18	6.45, 7.15, 8, téli időszak.: (szombaton 16.30 vecs.) 17.30 nyári időszak.: (szombaton 17 vecs.) 18	Nagybőjt szerdán és péntekén előszentelt áldozatú liturgia az esti mise helyett
Latin	Szent Család templom Debrecen-Józsa, Felsőjózsa, Rózsavölgyi út 31.	9, 11 gk	szerda 18	
	Szent Erzsébet kápolna Debrecen, Tátra u. 2.	10.30	—	
	Homokkerti kápolna Debrecen, Bujdosó u. 1/B	16.30	—	
	Wolafka-telepi Szent Antal kápolna Debrecen, Wolafka u. 1.	Görög rítusú mise: 7.30 Római rítusú mise: 7.30	— —	1., 3., 5. vasárnap 2., 4. vasárnap
Görög	Tégláskerti iskolakápolna Debrecen	11.30	—	
Latin	Szent Lőrinc templom Ebes, Ady Endre u. 6.	11.30	—	
Latin	Jézus Szíve templom Mikepércs, Mester u. 2.	9	—	
	Szent István templom Vámospércs, Béke u. 34.	1. és 3. vasárnap: 15	—	
	Keresztelő Szt. János templom Hajdúsámson, Béke u. 1.	11.45	—	
Vegyes	Ökumenikus templom Bocskai kert	10	—	

Jelmagyarázat:

 debreceni plébániatemplom,
vagy székesegyház

 debreceni plébániához,
vagy székesegyházhoz tartozó filia

A „gk” rövidítés: latin rítusú templomban
celebrált görög rítusú
szentmise

Az „rk” rövidítés: görög rítusú templomban
celebrált latin rítusú szentmise

„utr”: utrenye (reggeli dicséret)

„vecs”: vecsérnye (esti dicséret)